

помощи, които получават от общинските власти. Официалното практикуване на занаята би довело до загубата на този малък, но постоянен източник на финанси. По същия начин стои въпросът при калайджиите в Куклен и Ягодово – при първата среща официално отричат наличието на знания, условия и материали. След продължителен престой на терена, когато те вече са сигурни, че не сме инспектори по труда, получихме оферти между 5 и 20 лв. в зависимост от големината на съда – от джезве за кафе до тава за печене на агне.

Разчитането на социални помощи, води до едно специфично и, като че ли неизбежно, състояние на маргинализация на някои от групите. Възрастните индивиди са ниско квалифицирани и почти неграмотни – косто ги прави неконкурентно способни на пазара на работната сила. В контекста на селската среда обаче, другият голям проблем е отсъствието или почти символичното притежаване на обработваема земя. (Томова 1995) Така единственият – хиперболизиран в своя социален смисъл – източник на доход остават социалните помощи, парите за майчинство и обезщетенията за безработица. Системата на финансовото подпомагане в България включва участието на местните власти като медиатор в процеса на контрол и разпределение на отпусканияте субсидии. Същевременно, това ги превръща и в особен отдушник на социалното напрежение, свързано с бедността. Когато финансовото подпомагане бъде прекъснато или когато се получи отказ, за назначаването му – независимо дали това е съобразно закона или не – се стига до един вид особен **етнически рекет** с легални средства, основан на основата на етнически интерпретации и нагласите спрямо *гаджé* в ромската общност. Като пример могат да послужат две интервюта с калайджийки от с. Куклен:

- *Добре, ти с какво ги гледаш тия деца?*

- Еми, бяхме подкрепени пак от местното, дето ни даваха помощи – кашони, фасул, леща, сол, олио...и 30 лв...Сега получавам 45 лв детски.

- *45 лв детски за колко деца?*

- Почти по-големите ходят при роднините, а по-малките са при мен. И много ни е трудно. Много. Искаме да направиме някакви жалби, писма до министерството в София. Нали там има началници. Те казват сега, от социални грижи, че май месец изляло ново постановление за нас, че няма да получаваме помощи. А не знам дали ги пускат помощите или не (ж, 38).

❖❖❖

- Аз им бях казала – на социалните грижи, че **ша** пусна писмо до министерството на социалните грижи да вида защо те ми спират детските, след като аз не живея в къща. През лятото съм тука – на палатка. Нямам никакви обстоятелства, нямам никакви доходи. За да видя къде отиват тия пари, дето ги отпускат от София. От София се